

Teemakast: „KALAD JA VEEKOGUD“

Sihtrühm: 3-7a

Ajaline kestvus: 1-2 nädalat

Eesmärk:

Laps:

- tunneb rõõmu looduses (õues) viibimisest;
- oskab nimetada oma kodukoha olulisemat veekogu (meri, jõgi, järv);
- oskab kirjeldada kodukoha loodust;
- oskab hoida enda ümber puhtust looduses, kodu ümbruses;
- laps suhtub ümbritsevasse loodusesse hoolivalt ja käitub seda säästvalt;
- nimetab tuttavaid kalu (haug, räim, lõhe...), teab nende elupaiku ja oskab kirjeldada nende välimust.

Seos õppekavaga: eesmärgid tulenevad koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava „Mina ja keskkond“ valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest.

Käsitletavad teemad:

- kodukoha loodus: veekogud ja seal elavad elusolendid;
- inimese mõju loodusele: loodushoid ja säästev areng;
- kalad: erinevad elupaigad ja eluviisid, välimus, kasv ja areng;
- ohutus ja turvalisus.

Näidistegevuskava

Eesmärk:

Laps:

- tunneb rõõmu looduses (õues) viibimisest;
- oskab nimetada oma kodukoha olulisemat veekogu (meri, jõgi, järv);
- suhtub ümbritsevasse loodusesse hoolivalt ja käitub seda säästvalt;
- nimetab tuttavaid kalu (haug, räim, lõhe...), teab nende elupaiku ja oskab kirjeldada nende välimust.

Tegevuse käik:

1. Esimesel päeval: veetilk läks rändama.

Tutvumine erinevate veekogudega (pildimaterjal veekogudest, gloobuse või Eesti kaardi vaatlus- kuidas tähistatakse maismaad, kuidas veekogusid, otsime Pärnu ümbruses olevaid veekogusid).

Veeringluse tutvustamine jää (jääkuubikute sulamise vaatlemine), kuum vesi (kiirkeetja, peegel- peegel panna auru kohale, saab näha kuidas tekivad veetilgad), vesi (erinevad katsed veega- mäng „ujub või upub“, vee mõõtmine erinevatesse nõudesse, vee värvimine/ värvide segamine vees).

Käeline tegevus: küünlaga joonistada paberile ja värvida üle vesivärvidega pilt. Mis juhtus?

Õppekäik mere ja jõe äärde.

2. Teisel päeval: kalakene, kes sa oled?

Muinasjutt „Kuidas sulane näkkide saladused teada sai“ (Eesti muinasjuttude kuldraamat lk 128).

Tutvume kaladega, kirjeldame ja nimetame neid (kalad teemakastist, pildimaterjal). Vaatleme ja nimetame kalade kehaosasid.

Mäng „Kes kadus ära?“. Kalad on sinise lina peal hommikuringis, lapsed istuvad selle ümber. Õpetajaga koos korratakse kõikide kalade nimetused üle. Siis loeb õpetaja luuletuse: „1, 2, 3 silmad kinni põmm. Mull, mull, mull ja sulps vette hüppas... Kes?!“ (õpetaja võtab sõnade mull-mull-mull ajal ära ühe kala ja paneb peitu, lapsed teevad silmad lahti sõna ajal „Kes“ ja arvavad ära, kes peitu läks).

„Otsime kalu“ – mõlemal lapsel on samasugune pilt ees, kus on palju kalu. Ülesanne on, leida kiirelt juhtmängija poolt nimetatud või näidatud kala pildilt. Kes kiirem, saab punkti. Lõpus loendatakse punktid kokku.

Käeline tegevus: joonistamine - kala tugevale paberil (piisavalt suur, et saab selle hiljem välja lõigata ja piisavalt väike, et mahuks akvaariumisse).

3. Kolmandal päeval: kalakene, kus sa elad?

Tutvume kalade elupaigaga- kes armastab meres elada, kes jões ja kes järves. Sinistest lindest moodustame vastavad veekogud ja paigutame kalad õigetesse veekogudesse (sh ütleme nt räim elab meres ja armastab soolast vett jne). Vaatleme uurime ka veetaimestikku videost (youtube „What dredging does to the seabed“), milline veekogude põhi võib olla.

Magnetmängud- püüa kalu. Kes kõige kiiremini kolm kala ämbrisse saab. Üks püüab, teised loevad sekundeid.

Käeline tegevus: meisterdame pappkastist akvaariumi – värvime tausta siniseks ja maalime sisse veetaimestiku grupitööna.

4. Neljandal päeval: kalakene, mis sa sööd?

Tutvume kalade toitumisharjumuste ja eluviisidega. Laps saab kastist võtta ühe kala ja nimetada selle kala nime ja kus ta elab. Õpetaja räägib, mida see kala sööb ja muid huvitavaid fakte sellest kalast.

Muinasjutt „Havi käsul“ (Maailma muinasjuttude kuldraamat lk 231).

Käeline tegevus: lõikame joonistatud kala välja ja kinnitame tamiili abil pappkasti ülemisse ossa (nagu kalad ujusid akvaariumis).

5. Viimasel päeval: kuidas saan sind aidata kalake?

Vestleme, kuidas säästa ja hoida loodust. Vaatleme videost, kuidas merepõhjas on prügi. Räägime, kuidas see loodusele mõjub.

Vaatame video „Prügi meres“, „The impact of Anchor Damage on the seabed“ jms.

Mäng: olen kiire. Erinevat värvi pallid visatakse mööda tuba laiali, laste ülesanne on need kiiresti kokku korjata ja sh sorteerida.

Mäng: „Kes kadus ära?“.